

วารสาร มจร.นม. สังคมศาสตร์ ปรีทรรศน์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2568)

**พุทธทัศน์คติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่น
เทศบาลนครนครราชสีมา**

**THE BUDDHIST PERSPECTIVE OF THE PUBLIC TOWARDS THE
ELECTION OF MEMBERS AND EXECUTIVES OF THE MUNICIPAL
GOVERNMENT IN NAKHON RATCHASIMA**

พระครูวินัยธรศุภมว์จันท์ ทีปธมโม (ศรีสระน้อย) และ ชุตินพธ์ วงษ์อมรวิทย์
Phrakhruvinaithon Sukhawat teepadhammo (Sisanoi) and
Chutipon Wongamonwit

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Ratchasima Campus
Corresponding Author Email: paiwan.p085@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา 2) เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา 3) นำเสนอพุทธทัศน์คติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี วิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปในเทศบาลนครนครราชสีมา จำนวน 379 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 รูปหรือคน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการตัดสินใจในทางการเมือง รองลงมาได้แก่ ด้านการร่วมมรดงค์เลือกตั้ง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง 2) ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ

ต่างกัน ทศนคตต่อการเลอกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนราชสีมา ไม่แตกต่ากัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย 3) นำเสนอพุทธทศนคตของประชาชนที่มีต่อการเลอกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนราชสีมาตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ได้แก่ 1) ธิมมัญญตาทูหลักเกณท์การเลอกตั้ง 2) อธิถัญญตาทูจักเป้าหมายในการบริหารงาน 3) อธิตัญญตาทูเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง 4) มติตัญญตาทูจักการใช้งบประมาณอย่างเหมาะสม 5) กาลัญญตาทูจักรอบระยะเวลาในการบริหารงานท้องถิ่น 6) ปริสัญญตาทูจักพฤติกรรมของคนในท้องถิ่น และ 7) ปุคคลัญญตาทูเลอกใช้คนให้เหมาะสมกับงาน

คำสำคัญ: พุทธทศนคต; การเลอกตั้ง; สมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่น

Abstract

This research aims to: (1) study the level of public attitudes toward the election of members and executives of the Nakhon Ratchasima City Municipality, (2) compare public attitudes toward the election of these municipal representatives, and (3) present the Buddhist attitudes of the public toward the election of members and executives of the Nakhon Ratchasima City Municipality. A mixed-methods approach was employed. The quantitative aspect used questionnaires as the data collection tool, with a sample group consisting of 379 individuals aged 18 years and over, residing in the Nakhon Ratchasima City Municipality. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation. Hypothesis testing was conducted using Pearson's correlation coefficient. For the qualitative part, in-depth interviews were conducted with 9 key informants, and the data were analyzed using descriptive content analysis..

The results of the research found that 1) The attitude of the people towards the election of members and local administrators of Nakhon Ratchasima Municipality is at a high level overall. The aspect with the highest average value is political decision-making, followed by election campaigning, and the aspect with the lowest average value is election conduct. 2) The attitude of the people towards the election of members and local administrators of Nakhon Ratchasima Municipality classified by personal factors found that people with different genders, ages, education levels,

monthly incomes, and occupations have different attitudes towards the election of members and local administrators of Nakhon Ratchasima Municipality. There is no difference, so the research hypothesis is rejected. 3) It presents the Buddhist attitude of the people towards the election of members and local administrators of Nakhon Ratchasima Municipality according to the principle of 7 Sappurisadhamma: 1) Thammanyuta, knowing the criteria for election, 2) Atthanyuta, knowing the goals of administration, 3) Atthanyuta, understanding one's own role and duty, 4) Mattanyuta, knowing how to use the budget appropriately, 5) Kalannyuta, knowing the time frame for local administration, 6) Parisannyuta, knowing the behavior of local people, and 7) Pukkalananyuta, choosing the right people for the job.

Keywords: The Buddhist Perspective; The Election; Executives of the Municipal

บทนำ

ทัศนคติทางการเมืองของประชาชนด้วยการที่ประชาชนเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐหรือผู้นำรัฐบาล รวมทั้งกดดันให้รัฐบาลทำตามความประสงค์ของตนหรือกลุ่มตน และทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยเป็น เครื่องชี้วัดพัฒนาการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของแต่ละประเทศ ทัศนคติทางการเมืองแบบ ประชาธิปไตยจึงควรเป็นทัศนคติทางการเมืองแบบ ประชาธิปไตยตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นประเทศที่พัฒนา การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ดีแล้ว ก็มักจะกำหนดให้ประชาชนทุกระดับมีสิทธิ ในทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยตามกฎหมายที่มีผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ในทุกมิติของ กระบวนการทางการเมือง ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย จึงเป็นการกระทำที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อมีอิทธิพลในการตัดสินใจของรัฐบาลเป็นสำคัญ และการกระทำใดที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายของ รัฐบาล หรือเลือกบุคคลสำคัญที่สามารถกำหนดนโยบายของรัฐบาลได้ ก็ไม่ถือเป็นทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย (เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, 2550)

การเลือกตั้งท้องถิ่นจึงนับได้ว่าเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของกระบวนการปกครองตามหลักประชาธิปไตย กล่าวคือเป็นการสร้างและเคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนภายใต้การยอมรับของสังคมทั่วไป เมื่อพิจารณาถึงรูปแบบการปกครองที่ตั้งอยู่บนหลักการที่ว่า “อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน” ถูกใช้โดยตัวแทนของประชาชน ซึ่งตัวแทนของ

ประชาชนนั้นเป็นผู้ที่ได้รับการมอบหมายให้ทำหน้าที่ภายใต้ความรับผิดชอบ ต่อผลประโยชน์ของประชาชน ซึ่งประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงในการใช้อำนาจอธิปไตย ในขณะที่เดียวกันอำนาจอธิปไตยถูกใช้โดยตัวแทน ได้แก่ สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เข้าไปการออกแบบนโยบายซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนผ่านกระบวนการเลือกตั้ง (สุนทรชัย ขอบยศ และรจนา คำดีเกิด, 2556)

ทัศนคติ เป็นความสัมพันธ์ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างความรู้สึกและความเชื่อหรือการรับรู้ ของบุคคลกับแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมโต้ตอบในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายของทัศนคตินั้น ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า ทัศนคติที่มีต่อผู้บริหารท้องถิ่น คือ ท่าที ความรู้สึกนึกคิด และความโน้มเอียงของ ประชาชนซึ่งเป็นไปได้ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ มีผลให้มีการแสดงพฤติกรรมออกมา หลายสถานบันได้บ่งชี้ว่า การมีทัศนคติที่ดีนั้นจะทำให้สิ่งที่ทำอยู่นั้นประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี และมีความสุขกับสิ่งที่ทำ (ศุภิกา นิรัติศัย, 2561) ด้วยเหตุนี้ทัศนคติหรือระดับของความรู้สึกนึกคิดของประชาชนที่มีต่อ ผู้บริหารท้องถิ่นอันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ที่ได้จากการรับรู้ข้อมูลของผู้บริหารท้องถิ่น และเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อผู้บริหารท้องถิ่น ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจของประชาชน ที่จะเลือกผู้บริหารท้องถิ่นนั้น เข้ามาทำหน้าที่บริหารประเทศของตนเอง และการที่ผู้บริหารท้องถิ่นจะดำเนินกิจกรรมของพรรคเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจของประชาชนที่จะเลือกผู้บริหารท้องถิ่นนั้น ให้ สำเร็จตามความประสงค์และบรรลุเป้าหมายในการทำงานได้ ต้องควบคู่ไปกับการนำหลักพุทธธรรม มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารท้องถิ่น โดยหลักพุทธธรรมที่เหมาะสมต่อ การนำมาปรับใช้ได้แก่หลักสัปปุริสธรรม 7 ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ช่วยให้บุคคลดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง เป็นคุณประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ดำรงชีวิตอย่างมีสติ ปัญญา และศีลธรรม เพราะการที่ผู้บริหารท้องถิ่นจะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองให้ประสบความสำเร็จได้ ต้องมีความรักในประชาชนอย่างจริงใจ เพียรพยายามทำงานเพื่อ ประชาชน เอาใจใส่ในความต้องการของประชาชน และคอยตรวจสอบ ไตร่ตรองในสิ่งที่ทำไปแล้วว่า เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติอย่างแท้จริงหรือไม่ (ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2544)

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว หากการเมืองในทุกกระดับไม่มีความเข้มแข็ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเมืองระดับท้องถิ่น ไม่พัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย มีการเลือกตั้งที่ไม่บริสุทธิ์ ยุติธรรม มีการซื้อสิทธิขายเสียง จะส่งผลต่อการเมืองระดับชาติที่ไร้เสถียรภาพหากมีการรณรงค์การเลือกตั้ง ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ก็สามารถเป็นแนวทางหรือรูปแบบในการบริหารจัดการกิจกรรม

หรือช่องทางในการสร้างทัศนคติของประชาชนในอนาคต โดยผลการวิจัยในครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยเขตของประชาชน ใน การส่งเสริมให้ประชาชนมีทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นให้เพิ่มมากขึ้นต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า พุทธทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชน ผลการวิจัยในครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลนครนครราชสีมา และเป็นข้อมูลแก่ทางการเมืององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้นต่อไปเพื่อเป็นแนวทางหรือรูปแบบในการบริหารจัดการกิจกรรมหรือช่องทางในการสร้างทัศนคติที่ดีของประชาชนในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอพุทธทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย
การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)
2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
 - 2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปในเทศบาลนครนครราชสีมา จำนวน 7,112 คน (สำนักงานเทศบาลนครนครราชสีมา, 2567)
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปในเทศบาลนครนครราชสีมา โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 379 คน โดยเลือกสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ได้คำนวณไว้

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ กลุ่มที่ 1 นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานทางด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป กลุ่มที่ 2 นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานทางด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 3 ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติการ จำนวน 2 คน กลุ่มที่ 4 ประชาชน จำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น จำนวน 9 รูปหรือ โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม โดยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าคะแนนของข้อคำถามเท่ากับ 0.60 – 1.00 และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อวัดความสอดคล้องภายในตามแนวคิดของครอนบาค (Cronbach) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.951

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าคะแนนของข้อคำถามเท่ากับ 0.80 – 1.00

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือแนะนำตัวจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เพื่อดำเนินการดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยขอประสานความร่วมมือกับนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนครราชสีมา ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 379 คน และเก็บแบบสอบถามคืนได้ครบตามจำนวน คิดเป็นร้อยละ 100

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยประสานผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพือนัดหมายเวลาและขออนุญาตบันทึกเสียงการให้สัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องในภายหลัง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้

1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พหุคูณทดสอบของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา และหลักสัปปุริสธรรม 7

2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่น

เทศบาลนครนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือการทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรอิสระสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรอิสระตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Question) วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท นำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิดตามลำดับความสำคัญ

ผลการวิจัย

1. ระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่น เทศบาลนครนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.53, S.D.=0.86) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการตัดสินใจในทางการเมือง (\bar{X} = 3.58, S.D.= 0.83) รองลงมาได้แก่ ด้านการร่วมรณรงค์เลือกตั้ง (\bar{X} = 3.53, S.D.=0.86) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง (\bar{X} =3.48, S.D.= 0.88)

2. ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่น เทศบาลนครนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพต่างกัน ทัศนคติต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. นำเสนอพุทธทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา ตามหลักสัปติธรรม 7 ได้แก่ 1) ธัมมัญญาตา เป็นผู้รู้จักเหตุ รู้หลักเกณฑ์การเลือกตั้งเป็นอย่างดี เข้าใจในกฎหมายในการเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นอย่างดี 2) อตถัญญาตา เป็นผู้รู้จักผล รู้จักเป้าหมายในการบริหารงานท้องถิ่น เลือกใช้ในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารงาน 3) อัตตัญญาตา เป็นผู้รู้จักตน เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดีรู้ความสามารถในคุณสมบัติของตนเองก่อนที่จะลงรับสมัครเลือกตั้ง 4) มัตตัญญาตา เป็นผู้รู้จักประมาณ รู้จักการใช้จ่ายประมาณแผ่นดินได้อย่างเหมาะสม มีจิตสำนึกต่อการบริหารงานอย่างโปร่งใส และซื่อตรง 5) กาลัญญาตา เป็นผู้รู้จักกาลเวลา รู้จักกรอบระยะเวลาในการบริหารงานท้องถิ่นดำเนินการให้เหมาะสมกับเวลาที่ ได้ตั้งเป้าหมายไว้ 6) ปริสัญญาตา เป็นผู้รู้จักชุมชน รู้จักพฤติกรรมของคนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี รู้จักวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ๆ และ 7) ปุคคลัญญาตา เป็นผู้รู้จักเลือกบุคคล

เลือกใช้คนให้เหมาะสมกับงานเพื่อให้เกิดงานที่มีคุณภาพกับท้องถิ่น เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงานต่าง ๆ

อภิปรายผล

1. ระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่น เทศบาลนครนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการตัดสินใจในทางการเมือง รองลงมาได้แก่ ด้านการร่วมรณรงค์เลือกตั้ง ที่เป็นเช่นนี้ เพราะ ประชาชนมีความตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะในการใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถและซื่อสัตย์เข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง อีกทั้งยังเล็งเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการรณรงค์เลือกตั้ง เพื่อกระตุ้นให้สังคมเกิดความตื่นตัวทางการเมืองและส่งเสริมการเลือกตั้งที่โปร่งใสและยุติธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระรฤทธิ วริทธิญาโณ (เขียนโคกกรวด) (2567) ได้วิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองตามแนวพุทธในการเลือกตั้งท้องถิ่นของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเทศบาลนครนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า ระดับทัศนคติทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเทศบาลนครนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิกันต์ ธรรมเจริญ (2564) ได้วิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อพรรคการเมืองในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า ระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อพรรคการเมืองในอำเภอคลองหลวง จังหวัด ปทุมธานีโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนต่างกัน และอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้เพราะประชาชนทุกกลุ่มต่างตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นว่าเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง อีกทั้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นในปัจจุบันสามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม ไม่ว่าจะผ่านสื่อออนไลน์ โทรศัพท์ หรือหน่วยงานภาครัฐที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ทำให้ประชาชนในทุกช่วงวัยและทุกกลุ่มอาชีพมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนในกระบวนการประชาธิปไตย และมีทัศนคติที่ดีต่อการเลือกตั้งอย่างใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Novice Puthea Yon (2563) ได้วิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนชาวกัมพูชาที่พำนักอยู่ในเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนชาวกัมพูชาที่มีเพศ อายุ การศึกษา

สถานภาพ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรภิรมณ์ ศรีทองคำ และ วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลบ้านช้าง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทางด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และการกลมเกลียวทางการเมือง ไม่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

3. พุทธทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่น เทศบาลนครนครราชสีมา ด้วยหลักสัปปุริสธรรม 7 ซึ่งเป็นหลักธรรมของคนที่ควรประพฤติปฏิบัติเป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม เป็นคนดีที่พึ่งตนเองและสังคม สามารถส่งเสริมทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา ได้เป็นอย่างดี ที่เป็นเช่นนี้เพราะ หลักสัปปุริสธรรม 7 เป็นแนวทางแห่งคุณธรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกในหน้าที่ของตนเองในฐานะพลเมืองที่ดี เป็นแนวทางในการสร้างสังคมประชาธิปไตยที่มีคุณธรรมและความรับผิดชอบร่วมกันได้อย่างมั่นคง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูบรรพตภาวนาวิธาน (มนินท์ จนทโก) (2566) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนอำเภอเมืองนครนายก” ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนอำเภอเมืองนครนายก ได้แก่ 1. ธัมมัญญ (ผู้รู้จักเหตุ) ได้แก่ การพัฒนาตนเองตามวิถีประชาธิปไตยใช้การรู้หลักความจริง รู้หลักการ รู้หลักเกณฑ์ รู้กฎแห่งธรรมดา 2. อัตถัญญ (ผู้รู้จักผล) ได้แก่ การพัฒนาตนเองตามวิถีประชาธิปไตยใช้การรู้ความหมาย รู้ความมุ่งหมาย รู้ประโยชน์ที่ประสงค์ 3. อัตตัญญ (ผู้รู้จักตน) ได้แก่ การพัฒนาตนเองตามวิถีประชาธิปไตยแสดงประพฤตินี้ที่เหมาะสมตามวิถีประชาธิปไตย 4. มัตตัญญ (ผู้รู้จักประมาณ) ได้แก่ การพัฒนาตนเองตามวิถีประชาธิปไตยแสดงสิทธิเสรีภาพ 5. กาลัญญ (ผู้รู้จักกาลเวลา) ได้แก่ การพัฒนาตนเองตามวิถีประชาธิปไตย 6. ปริสัญญ (ผู้รู้จักชุมชน) ได้แก่ การพัฒนาตนเองตามวิถีประชาธิปไตยสอดคล้องกับการแสดงสิทธิเสรีภาพ 7. ปุคคลัญญ (ผู้รู้จักบุคคล) ได้แก่ การพัฒนาตนเองตามวิถีประชาธิปไตย รับผิดชอบต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถ คุณธรรม และความสนใจเฉพาะบุคคลทางการเมือง

องค์ความรู้

องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์การวิจัยเรื่อง “พุทธทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา” ซึ่งผู้วิจัยได้องค์ความรู้ ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้

จากแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ การเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเป็นกระบวนการที่สำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการเลือกผู้นำที่เหมาะสม ควรพิจารณาจากหลายปัจจัยที่สอดคล้องกับหลักธรรมของพระพุทธศาสนา ซึ่งประกอบด้วยการรู้จักเหตุและผล การรู้จักตนเอง การรู้จักประมาณ การรู้จักเวลา และการเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม ด้าน อัมมัญญตา หรือการรู้จักเหตุ การเลือกตั้งควรเน้นการใช้เหตุผลในการเลือกผู้นำ โดยไม่ให้ความรู้สึกส่วนตัวหรือความโลภเข้ามามีอิทธิพล การใช้พุทธทัศน์คติช่วยให้ประชาชนสามารถตัดสินใจเลือกผู้นำที่มีธรรมาภิบาลและความสามารถในการแก้ปัญหาชุมชนได้อย่างยั่งยืน ด้าน อัตถัญญตา หรือการรู้จักผล การเลือกผู้นำควรมองไปในระยะยาว โดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การเลือกผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และสามารถพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืนจะช่วยให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีสติและเหตุผล ด้าน มัตตัญญตา หรือการรู้จักประมาณ การเลือกผู้นำที่รู้จักความสามารถของตนเองและสถานการณ์ท้องถิ่น จะช่วยให้การบริหารท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่เกินขอบเขตที่สามารถทำได้ ด้าน กาลัญญตา หรือการรู้จักกาลเวลา การเลือกผู้นำที่สามารถปรับตัวตามสถานการณ์ปัจจุบันและคำนึงถึงความเหมาะสมของช่วงเวลา จะช่วยให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในแต่ละช่วงเวลา ด้าน ปุคคลัญญตา หรือการ

รู้จักเลือกบุคคล การเลือกผู้นำควรพิจารณาคุณสมบัติที่สำคัญ เช่น ความรู้ ความสามารถ ความซื่อสัตย์ และวิสัยทัศน์ในการพัฒนาชุมชนให้เติบโตอย่างยั่งยืน การใช้พุทธทัศนคติในการเลือกตั้งจะช่วยให้ประชาชนเลือกผู้นำที่มีความสามารถและมีคุณธรรม สามารถพัฒนาชุมชนไปในทิศทางที่ดีและยั่งยืน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าความต้องการส่วนตัว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดกิจกรรมหรือเวทีประชาคมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เสนอแนวทางการพัฒนา และติดตามการทำงานของผู้บริหารท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกประชาธิปไตย และกระตุ้นให้ประชาชนตื่นตัวทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

2) ภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดทำคู่มือหรือคลังข้อมูลเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ ที่อธิบายขั้นตอนและผลของการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนเข้าใจบทบาทของตนและสามารถติดตาม ตรวจสอบ หรือเสนอแนะนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูล และเรียนรู้บทบาทหน้าที่ของตนในระบบการเมืองท้องถิ่น พร้อมทั้งมีการอบรมเรื่องสิทธิและหน้าที่พลเมือง เพื่อกระตุ้นการตื่นตัวและสร้างการมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน

2) ภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสนับสนุนการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ และบุคลากรจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นให้มากขึ้น พร้อมทั้งกำหนดแนวทางให้ประชาชนในพื้นที่สามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนโยบายและการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้การบริหารท้องถิ่นสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำการศึกษาเรื่อง การบูรณาการหลักสัปปุริสธรรม 7 ในการส่งเสริมจิตสำนึกพลเมืองของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา

2) ควรทำการศึกษาเรื่อง พุทธทัศนคติในการเสริมสร้างภาวะผู้นำของสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา

เอกสารอ้างอิง

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. *ทัศนคติของประชาชนต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลด้านการบริการจัดหางาน*. กรุงเทพฯ : กองแผนงานและสารสนเทศ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน, 2550.

ชนิกานต์ ธรรมเจริญ. “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อพรรคการเมืองในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี”. *สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 2564.

ธเนศวร์ เจริญเมือง, *100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ. 2440 – 2540*, กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คอบไฟ, 2544

พรภิรมณ์ ศรีทอง และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์. “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลบ้านช้าง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี”. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. 2(2) (กรกฎาคม - ธันวาคม 2558) : 33.

พระครูบรรพตภวานาวิธาน (มนินท์ จนทโก). “การพัฒนาพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามแนวพระพุทธศาสนาของประชาชนอำเภอเมืองนครนายก, *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2566.

พระรฤทธิ วริทธิญาโณ (เขียนโคกกรวด). “ทัศนคติทางการเมืองตามแนวพุทธในการเลือกตั้งท้องถิ่นของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเทศบาลนครนครราชสีมา”, *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2567.

ศุภิกา นีรัตศัย. “ทัศนคติ แรงจูงใจ และพฤติกรรมการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต”. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 9(2) (กรกฎาคม – ธันวาคม, 2561) : 138 -170.

สุนทรชัย ขอบยศ และรจนา คำดีเกิด. “การเมืองภาคพลเมือง : การถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในประเทศไทย”. *รัฐสภาสาร*. 6 (4) (2556) : 9 - 20.

Novice Puthea Yon. “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชาวกัมพูชาที่พำนักอยู่ในเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร”. *สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2563.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York : Harper & Row.